

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Historia Scholastica Magistri Petri comestoris sacre
scripture seriem breuem nimis [et] obscuram elucidans**

Petrus <Comestor>

Argentine, 1503

VD16 P 1829

Opinio bede de eodem ca. xxxix.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30892

ram, potuit ei vtrouicq; dici. Vel vbi dicitur. Et dicit ad illu: supple postea in carrā. S; siue in mesopotamia siue in carrā: siue vtrouicq; dictū sit ei, quō d dictum est ei. Et de terra tua: q̄stio ē. Nunq̄d iam exierat de chaldaea: vtiq;. S; adhuc ibi tenebat spe r desiderio redeūdi. Preceptū est ḡ ei vt exiret mēte q̄ iā exierat corpe. Vel p̄r dicit q̄ mesopotamia r carrā in chaldaea sūt. Et ita egressus de chaldaea. i. de q̄dā p̄re scz chaldaee venit in mesopotamia in aliā p̄re scz chaldaee: r inde venit i carram q̄ adhuc erat mesopotamia. Tūc erit de terra chaldeoz. r de mesopotamia: q̄ntū ad hoc q̄ videt̄ bis dictuz: r venit postea in carrā. Et inde similiter de carrā postq̄ mortuus est p̄r eius: transtulit cum dñs in terrā istam in qua vos habitatis. Vel tūc erit de terra chaldeoz: r inde. i. de mū scz post depositionē illi? volūtatis: post mortē p̄ris transtat? est in terrā istam. Vel si intellgat̄ dictuz. Venit in carram. plane legit̄ hec littera. Et vide qz in hebreo dicit̄ de hur chaldeoz. i. de igne chaldeoz. Chaldei em̄ ignē adorabāt: r p̄ ignē traieciāt puulos suos: sicut nos traieim? p̄ aquā baptisimū. Et tradunt hebrei: qz qz thare r filij ei? cū essent in chaldaea nolēbāt adorare ignē: p̄fecti sunt a chaldeis in ignē. r cōbustus est aram frater abrae. Abraā p̄o a dño liberat? est. Unde sepe dicituz est ei a dño. Ego sum dñs de? tu? qui eduxit te de hur chaldeoz.

De p̄secutiōe narratiōis Ca. XXXIII.

Postquam autēz

p liberat? est cū patre suo thare: et nachor fratre r loth nepote. r tota familia: venit in carram r inde post mortē patris ibi remanēte fratre eius nachor venit in iudeam. Tū nō dedit illi hereditates dñs in ea: nec passum pedis. i. nec etiam minimā partē. qz nihil possedit ibi nisi titulo emptio nis. Speluncā enim cum agro nō hereditate possedit. sed p̄cio emit ab effron filio seoz r theo. S; repromisit deus dare illā in hereditatem semini eius post ipm: cū nō haberet filium dicēs. Erit semē tuū accola. i. pegrinū in terra aliena: q̄dringentis r. xxx. annis. r in p̄te huius t̄pis subijcient eos seruituti r male tractabunt eos egyptū. quia centū quadraginta q̄tuor annis fuerūt in seruitute pharaonis regis egypti. r genē cui seruerint ego

iudicabo dicit dominus. r post eribunt r mibi deseruent in loco isto. Sic ordinata cōstru ctione littere nil scrupuli surgit inde. Nos q̄ dringēto striginta annos cōputat rabanus a die q̄ facta est hec promissio abrae vsq; ad egressum de egypto. A tempore nanq; p̄missiōnis facte abrae vsq; ad ingressuz iacob in egyptum superūt ducētiquadraginta anni r ab ingressu ad egressuz totidem. Sic rabanus. Cui consonare videt̄ apostolus dicēns quia post quadringētos r triginta annos facta est lex.

Quō computentur. ccccxxx. anni.

Capitulum. XXXIII.

Eda et augusti

b nus qz dicitū est. In isaac voca bit tibi semē: adherētes huicq;

bo p̄putāt. cccc. xxx. ānos a natiuitate isaac vsq; ad mortē duozū regū scz seon regis amor reorum r og regis basan. Prosequit̄ exinde breuiter stephanus historia. Et dedit illi testamentū circū cisiōis. r genuit isaac. r circū cidit euz octaua die. Et isaac genuit iacob: r iacob. xij. patriarchas r p̄iarche emulantes ioseph vendiderunt eū in egyptum negotia toribus: qui transtulerūt eū in egyptum qd breuiter transit. Et erat deus cū eo: r eripuit eum ex omnib; tribulatiōibus eius: r dedit ei sapiam r grām in conspectu pharaonis regis egypti: r p̄stituit eū p̄positū sup egyptū r sup oēm domum suam. Postea facta est fama magna in vniuersa terra. Et audies iacob frumētū esse in egypto p̄mo misit filios postea ipse cum septuagintaquinque animab; descendit in egyptū. Veritas habet fm libru geneleos qz cum. lxx. aīab; intrauit: r si com̄ putant̄ ipi iacob r ioseph cū duob; filiis nō sūt ibi nisi. lxx. Lucas addit q̄nq; p̄ anticipatiōē: cōputans nepotes ioseph: si quēs cōlō tione. lxx. interpretum que magis erat auctētica. Quā nisi sequerēt forte minus crederēt ei et opus eius suspectuz haberēt. Et defunctus est ipse iacob in egypto r patres nostri scz. xij. patriarche. r transiit sunt in siche. Hoc de solo ioseph legit̄. quia filij israel ad eius p̄tionem ossa eius d egypto transtulerūt: que etiam p̄phatasse legunt r sepulta sunt in siche. Quia est ergo qd pluraliter dicitū est. trāstap ti sunt in siche.

Opinio Bede de eodē. Ca. XXXIII.

HISTORIA SACRORUM LIBRI

Scriptum apostolorum

Redendum est ut

C dicit Beda stephano: credendum est hieronymo: quod in historia pauli dicitur eam transisse per sicheem: et ibi inuenisse sepulchrum eius patriarcharum. Primo ergo translata in sicheem: posita sunt postea in sepulchro quod emit abraam pro argenti a filiis emor filij sicheem in spelunca scilicet duplici qua emit quadragesimam sicut dicitur ab effron filio seor etheo scilicet in abraamio ubi sepulchrum est adam cum eua: abraam cum sara: isaac cum rebecca: iacob cum lya. Sed quod est quod dicitur est in sepulchro quod emit abraam a filiis emor filij sicheem: cum postea abraam emisit sepulchrum eius ab effron etheo. Ideo sic constituitur quidam scriptura. Translata sunt in sicheem: sicheem dico emptam a filiis emor filij sicheem. Sed quod est quod dicitur emor filius sicheem: cum postea sicheem fuisse filium emor potuit esse quod fuerint duo sicheem: quorum alter dicitur a luca pro emor: alter in genesi dicitur filius eius. Vel ita ordinata constructio: ut iungas principium sermonis et finem modo. A filiis sicheem filij emor. Et ita hoc locum congruit libro geneseos. Ut ergo cedat omnis dubitatio: ita construatur scriptura. Translata sunt in sicheem: sicheem dico emptam a iacob scilicet a filiis sicheem filij emor. Ad hoc dicitur in illa parte sicheem qua emit iacob non abraam et inde postea positi sunt in sepulchro quod emit abraam ab effron etheo scilicet in abraamio.

Redit stephanus ad ordinem historie

Capitulum. XL.

Postea redit stephanus

P phanus ad ordinem historie: quia quodammodo digressus fuerat: et revertens ad quod dictum est. Post hec exierunt de iherosolymis et veniunt in iherosolimam. Cum autem appropinquaret illis in iherosolimam: crevit populus et multiplicatus est in egypto quoad usque surrexit alius rex in egypto ignorans beneficia ioseph. Id est in emor beneficiorum ioseph. Hic afflicti presbiteri nostros precipiens necari pueros nostros. Et eo tempore quod dedit edictum occidendi pueros: natus est moyses: et fuit gratus deo. Ecce quod descendit ad commendationem moysi quia arguebatur blasphemasse in eum. Qui cum natus esset tribus mensibus in domo patris sui: piectus est in flumen et sustulit eum filia pharaonis que venerat ad flumen ut lauaret et enutrivit eum sibi in filium. Et eruditus est moyses omni sapientia egyptiorum et erat potens in

verbis et opibus suis. Id est eloquens et fortis. Cum autem esset. xl. annorum visitavit fratres suos filios israel in terra selen ubi occidit egyptium rixantem eum hebreo: putans fratres intelligere sicut ipse intelligebat in spiritu quod per manum illius dominus filios israel de manu egyptiorum esset liberaturus. At illi non intellexerunt. Et cum sequenti die vellet reconciliare duos hebreos rixantes qui iniuriam faciebant alteri: repulit eum dicens. Quis te constituit principem et iudicem super nos? Numquid me vis interficere: sicut heri interfecisti egyptium. Quo audito timens sibi moyses fugit in terram madian: ubi de sephora filia sacerdotis madian quam duxit: duos genuit filios. Expletis autem annis. xl. apparuit illi deus in deserto montis sinai: eum minaret gregem ad interiora deserti in rubo et facta est vox domini ad eum dicens. Ego sum deus patrum vestrorum: et tremefactus est moyses. Dixit autem illi deus. Solue calceamentum tuum de pedibus tuis. Locus enim in quo stas terra sancta est. Vidi afflictiones populi mei qui est in egypto: et gemitum eorum audivi: et descendi liberare eos. Et nunc veni: mitte te in egyptum. Hunc moysen quem negaverunt dicentes. Quis te constituit principem super nos: misit deus principem et redemptorem eorum de servitute egypti cum manu. i. opere vel auxilio angeli qui apparuit ei in rubo. Hic eduxit eos faciens signa et prodigia in terra egypti: et in mari rubo et in deserto annis. xl. Idem moyses dixit filiis israel. Prophetam suscitabit vobis deus de fratribus vestris: ipsum tanquam me audietis. Hic est qui fuit in ecclesia. i. in congregatione populi israel in solitudine sinai cum angelo qui loquebatur ei in monte cum patribus nostris qui accepit verba vite dare nobis: cui noluerunt obedire patres nostri. sed repulerunt eum et auersi sunt cordibus suis in egyptum ad aaron dicentes. Fac nobis deos qui procedant nos. Et fecerunt vitulum et hostias et obtulerunt.

Comendat tabernaculum ne videatur damna re locum sanctum. Capitulum. XLII.

Postea quia dicebant eum depravare locum sanctum

P bant eum depravare locum sanctum subdit de commendatione tabernaculi. Quod dictum est tabernaculum testimonij vel quod in eo erat arca testimonij: vel quod ante fores tabernaculi cause sub testibus diffiniebantur. Tabernaculum inquit testimonij fuit cum patribus nostris in deserto: sicut dispo-